

χρονικά τοῦ Ζωϊκοῦ μαγνητισμοῦ ἐν Γαλλίᾳ μέχρι τοῦ 1819. Τούτων δὲ πωστάντων ἐξηκολούθησαν τὴν ἀνάυσιν καὶ δημοσίευσιν τῶν μαγνητικῶν φαινομένων τὰ ὑπομνήματα τῆς ἐταιρίας τοῦ Ἀργεντορράτου καὶ διαφόρων πόλεων ἄλλων τῆς Γερμανίας, Ρωσίας, Ὀλλανδίας κτλ. τέλος τῷ 1820 εἰς τοὺς νοσοκομικοὺς κοιτῶνας τοῦ Κ. Ὅστων ἐν Παρισίοις ἐπανελήθησαν διάφορα πειράματα κατὰ τοῦ Κ. Δουπότῃ· ἐκτετε δὲ φαίνεται ὅτι καὶ ἄλλοι παρεδέχθησαν ἐν μέρει καὶ κατ' ὀλίγον τὴν θεωρίαν τῆς νέας ταύτης· ἐπιστήμης· ἐπειδὴ ὁ μὲν Βιενχολτ (Wienholt) εἰς τὴν Γερμανίαν ἐνόμισεν ἀνεγκλίον νὰ ἀναγνωρίσωμεν δύναμιν τινα ἀνεξάρτητον τοῦ νευρικοῦ συστήματος· καὶ τῆς φαντασίας, ὁ δὲ Ὀλβερ, Τρεβιέρνους καὶ Χαίνεκεν (Heinechen) παρεδέχθησαν τὴν δόξαν ταύτην. Εἰς δὲ τὴν Γαλλίαν ὁ μέγας Κυβιέ (Cuvier) εἶπε (1).

« Ἀπρίει νὰ ὁμολογῶμεν ὅτι προκειμένου λόγον περὶ ἀμοιβαίας ἐνεργείας τοῦ νευρικοῦ συστήματος δύο διαφόρων ἀνθρώπων, δυσκόλως διακρίνεται τὸ ἀποτέλεσμα τῆς φαντασίας τοῦ μαγνητιζομένου ἐκ τῆς ἐμπόρης τοῦ μογνητίζοντος· ἀλλὰ καὶ ἡ ἐξ ἀναισθησύντων ἤδη πρὸ τῆς μαγνητίσεως ἀνθρώπων ἐνέργεια καὶ ἡ πηγάζουσα ἐξ ἀναισθησθέντων μετὰ τὴν πρᾶξιν, καθὼς καὶ ἡ παρατηρούμενη ἐπὶ τῶν κατωτέρων ζώων πείθει ὅτι ἡ προσέγγις δύο ἐμψύχων τωμάτων κατὰ τινας θέσεις καὶ κινήσεις ἐπιφέρει συμπτώματα, εἰς τὰ ὁποῖα οὐδαμῶς ἐνεργεῖ ἡ φαντασία· συμβαίνει δὲ ταῦτα ἐκ μυστηριώδους τινὸς κοινωνίας τοῦ νευρικοῦ τῶν συστήματος. »

Ὁ δὲ ἀττρονόμος Λαπλὰς (2) δὲν ἐδίστασεν εἰς ἀπορρηματικώτερον νὰ ἀποφανθῇ.

Τὰ ἐκ τῆς δευτέρας τῶν νεύρων εὐαισθησίας ἀλλόκοτα πάθη ἐπίτινων ἀνθρώπων ἔδωκαν ἀρομὴν εἰς πολλοὺς νὰ παραδεχθῶσι νέαν τινα δύναμιν, τὸν ζωϊκὸν μαγνητισμόν. Βεβαίως ἡ ἐνέργεια τοιούτων αἰτιῶν ὑπάρχει μικρά· ἀλλ' ἐπειδὴ πολλὰκις διέμενεν ἀφανής, δὲν πρέπει νὰ τὴν ἀρνηθῶμεν· ἡ γνωρίζομεν ὅρα γε πάσας τὰς δυνάμεις τῆς φύσεως καὶ τοὺς διαφορὰς τῆς ἐνδεδειγμένης τῶν τρόπου· Διὰ τοῦτο νομίζω ἐναντίον τῆς ἀληθοῦς φιλοσοφίας τὸ νὰ δυσπιστῶμεν εἰς φαινόμενά τινα μόνον, διότι δὲν τὰ καταλαμβάνομεν εἰς τὴν ἐνεστῶσαν ἡμῶν ἐπιστημονικὴν κατάστασιν. »

Ὁ ἐνυπνολάλος (ὑπνοβάτης) Vilheimer ἀνεγίνωσκεν ἐμφατικῶς καὶ μετὰ προσηγορίας βιβλίον, τὸ ὁποῖον οὐδόλως πρότερον ἐγίνωσκεν. Εἰς δὲ ἐκ τῶν ἐνυπνολάλων τοῦ δόκτορος Κίξερ ἀνεγνωρίζετο τὸ ἐπτά τῆς πίκας, ὅτι τὸ σημείον τοῦτο ἦτο τεθειμένον ἐπὶ τοῦ κατωτέρου χεῖλους· ἂν δὲ φακοειδὴς ὕαλος ἐπλησθῇ εἰς τὸ ἄκρον τῆς ρινός του, ἔβλεπε καθαρῶς· ὅσον διὰ τῶν ὀφθαλμῶν ἄλλος· ἐξυπνος. Διὰ νὰ πληροφρηθῶσιν ὁμῶς ἂν πραγματικῶς ἡ ὄρασις ἦτο με-

ταθειμένη εἰς τὴν ὄρασιν, ἐβαψάν τινες ἐρυθρὸν τὸν φακοειδῆ ὕαλον· τότε δὲ ὀπάζων ἀνερῶνθησε ὅτι ὁ πάγων ἐπεπρόσθει καὶ διὰ τοῦτο ἡ ὄρασις αὐτοῦ ἦτο ἤδη κατηρημένη. Στρέφων δὲ τοὺς δακτύλους εἰς τὰς θυρίδας ἔβλεπε τὸ χρώμα καὶ ἔλεγε τὸν ἀριθμὸν τῶν χοίρων ἀγέλης· βοσκούσης πλησίον· οὔτε παχύτατον δὲ περιπόδιον (τζιράπι) τὸν ἐμπόδιζε νὰ διακρίνῃ τὰ γράμματα καὶ τὰ σχήματα βιβλίου διὰ τοῦ πρώτου δακτύλου τοῦ ποδός! Ὁ δὲ Wienholt ἀναφέρει τὸ παράδειγμα γυναικὸς, ἥτις ἀνέγνω ἐπιστολὴν, κειμένην εἰς τοὺς κόλπους τοῦ κόμητος Cutzelbourg· ἀλλὰ καὶ ἡ ἐφημερίς τοῦ Ἀργεντορράτου ἐξιστόρησε νεάνιδά τινα ἀναγινώσκουσαν βιβλίον κεμένον ἐντὸς μεμακρυσμένου θαλάμου, ἐν σειρὰ ἀνθρώπων κρατουμένων διὰ τῶν χειρῶν ἐκτείνετο μέχρις αὐτοῦ· ἐξ αὐτῶν δὲ ὁ μὲν ἔβαλλε τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ στήθους τῆς, ὁ δὲ τελευταῖος εἰς τὴν ζητουμένην τοῦ βιβλίου σελίδα.

Ἐμριθεῖς καὶ παντοῦ σχεδὸν τῆς Εὐρώπης διάστημα τὸν νοῦν καὶ τὴν σοφίαν ἄνδρες, μάλιστα δὲ ἱατροὶ μετεχειρίσθησαν τὸν ζωϊκὸν μαγνητισμόν ὡς θεραπείας μέσον δηλ. εἰς τὴν Πρωσσίαν ὁ Χούφλαν καὶ VVolfart, εἰς Φραγκοφούρτιον ὁ Passavent, εἰς τὸ Groningue ὁ Baker, εἰς τὴν Βιέννην ὁ Malfattis, εἰς τὴν Πετροῦπολιν ὁ Σοφρεπτεν, ἀρχίατρος τῆς αὐτοκρατορίας τῶν Ρωσίων· πλησίον δὲ τῆς Μόσχας ὁ κόμης Πάνιν κτλ. Τέλος τὰ συγγράμματα τοῦ Γάλλου Bogros, καὶ· καὶ ἡ γνώμη τοῦ Reil, τοῦ Ἀουτενριέτ καὶ Χούμβολδ ἐξέτειναν τὴν ἰδέαν τῆς κυκλοφορίας καὶ τῆς εἰς τὰ ἐξω πλημύρας τοῦ νευρικοῦ ρεύστος.

Οἱ δὲ Γάλλοι ἐν τούτοις ἐνησχολήθησαν ἐξαιρέτως εἰς τὰ τῆς ἐνυπνολογίας, εἴτε τὰ τῶν ἐνυπνολάλων φαινόμενα· ἐξ αὐτῶν δὲ πάλιν ὁ Dupotet ἀποποίησε καὶ τὴν χειροθεσίαν· καθότι σπανίως ψαύει τὸν πάσχοντα, κινεῖ δὲ μόνον τὴν χεῖρα ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν, κρατεῖ δὲ εἰς πολλὴν καιρὸν προσηλωμένους τοὺς δακτύλους ἐπὶ τοῦ στήθους καὶ τοῦ μετώπου, ὥστε δι' αὐτῶν νὰ εἰσελθῇ πλείστη ὅση μαγνητικὴ δύναμις εἰς τὰ δύο μεγάλα κέντρα τοῦ νευρικοῦ συστήματος· ἐπαναλαμβάνει δὲ ποικίλων ὁπωσούν τὰς πιέσεις, ἡ κινήσεις ταύτας μέχρις οὗ ἰδῇ ἀποτέλεσμα, τὸ ὁποῖον αὐξάνει πάντοτε κατὰ λόγον τοῦ ἀριθμοῦ τῶν συνεδριάσεων.

Τὸ μαγνητικὸν ρεῦστος διαχευόμενον καθ' ὅλην τὴν φύσιν μυσταγωγεῖ τὸν ἐνυπνολάλον εἰς τὴν γενικὴν φρενὴν τῶν πραγμάτων, ὥστε οὕτω προγινώσκει ὡς παντεπόπτης τὰ μέλλοντα διὰ τῆς φωτεινότητος, ἡ διαφανείας τοῦ χρόνου καὶ τόπου, ἡ τῆς καθολικῆς παντοκτοπίας. Ὁ Δόκτωρ Κλάιν (Klein) βεβαίως εἰς τὸ θάνατος τοῦ βασιλέως τῆς Βιρτεμβέργης προσεφητεύθη ὑπὸ τινος ἐνυπνολάλου πρὸ τριῶν ἐτῶν, ἡ δὲ πρὸβήσις αὕτη ἐξεπληρώθη ἀκριβῶς καθ' ὅλας τὰς περιστάσεις.

Ἡ σχέσις τοῦ μαγνητίζοντος καὶ τοῦ μαγνητιζομένου ἀποβαίνει ἐνίοτε βλαβερά, ἡ καὶ κινδυνώδης· οὕτως ὁ Γμελὲν Gmelin πάσχων διὰ βροχίαν ἐμαγνήτισεν ἐξ ἀνοησίας τινά, ὅστις τῇ ἐπαύριον ἐνόσησεν. Ὁ δὲ Βίστερ Heister ἐγμίσειεν ὀλόκληρον τόμον ἐκ διαφόρων θλιβερῶν συμβεβηκότων τοῦ μαγνητι-

(1) Leçons d'anatomie comparée.

(2) Théorie du calcul des probabilités.